

TÍÐINDI

Løgmaður ger einki við mannarættindi

MANNARÆTTINDI - Eg havi ikki tosað um mannarættindi á míni ferð í Russlandi og Kasakstan, sigur Kaj Leo Holm Johannensen, sum heldur, at góð handilssambond hava størri týdning enn mannarættindi

Rólant Waag Dam

Løgmaður hevur ikki tikið áheitanina frá Amnesty International Føroyar til eftirtekta. Tey ynsktu, at Kaj Leo Holm Johannesen minti politisku myndugleikarnar í Russlandi, Kasakstan og Hvítarusslandi á týdningin av at virða grundleggjandi mannarættindi. Men lögmaður hevur ikki nevnt mannarættindi við einum orði, tá hann í farnu viku tosaði við tinglimir, ráðharrar og aðrar politiskar myndugleikar frá Russlandi, Kasakstan og Hvítarusslandi.

Føroyar hava onga ávirkan

Í eina viku hevur Miðlahúsið roynt at fingið fatur í lögmanni, Kaj Leo Holm Johanne-

sen, fyri at spyrja hann, hvat hann hevur gjørt fyri at varpa ljós á týdningin av at virða grundleggjandi mannarættindi. Miðlahúsið hevur ringt hvønn dag, men hava einans fingið fatur á hansara ráðgevum. Heldur ikki nú lögmaður er aftur í Føroyum, ber til at tosa við. Men eftir at hava sent spurningarnar til ein av hansara ráðgevum, fingi vit spurningarnar svaraðir skrivliga. Vit prenta spurningar og svar niðanfyri.

Hvørjar tankar hevur lögmaður gjørt sær um mannarættindi, tá hann ætlar at gera avtalu um frihandilssáttmála við trý lond, sum ikki virða grundleggjandi mannarættindi (Russland og Kasakstan til dømis virða ikki talu- og

savningarfrælsi og Hvítarussland loyvir deyðarevsing)?

- Fyri eitt lítið samfelag sum tað føroyska, er tað avgerandi at vit hava góð handilssambond úteftir. Tað er mitt fremsta mál. Tá tað er sagt er tað sjálvandi harmiligt, at nøkur lond ikki virða grundleggjandi mannarættindi.

Hevur lögmaður á síni ferð í Russlandi og Kasakstan tosað um mannarættindi, tá hann hevur tosað við politisk umboð frá Russlandi, Kasakstan og Hvítarusslandi?

- Nei, tað havi eg ikki. Sum sagt royni eg av øllum alvi at tryggja føroyskum laksa- og uppsjóvarútflytarum bestu marknaðartreytirnar, vit kunnu fáa. Eg helt ikki tað var rætt at blanda handils-

samráðingar og mannarættindi saman hesa ferð. Fyri tað fyrsta hitti eg persónar, sum sita ítøkiliga við handils- og tollspurningum. Teirra ávirkan á mannarættinda støðuna er rættiliga avmarkað. Í øðrum lagi standa 30 lond klár at gera frihandilsáttmála við Russland, og tá Føroyar absolutt onga ávirkan hava á støðuna við mannarættindum, valdi eg ikki blanda tingini saman. Í sama viðfangi er tað týdningarmikið at hava í huga, at tað eru vit, sum banka á dyrnar hjá umrøddu londum fyri at fáa betur marknaðaratgongd – og ikki øvugt.

Hvussu heldur lögmaður at tað sampakkar at gera frihandilsavtalu við Russland, Kasakstan og Hvítarussland, tá hesi londini

ikki virða grundleggjandi mannarættindi?

- Sum sagt, so er mitt fremsta mál at útvega føroyskum útflytarum so góðar møguleikar sum gjørligt. Tað er sjálvandi harmiligt, at mannarættindi ikki verða vird, men mitt aðalmál er at betra okkara útflutningsmøguleikar. Eg kann bara skriva mær aftanfyri oyra, at Kina og Russland eru í dag tey londini, sum flest øll vestanlond vilja gera frihandilssáttmála við, tí júst russiski og kinesiski marknaðurin eru so stórir. Bæði Russland og Kina vera kritiserað fyri teirra vantandi mannarættindi, men kortini vilja øll vestanlond hava góð handilsviðurskifti við tey. Tað sama er galdandi fyri Føroyar.

Heittu eisini á lögmann í vár

MANNARÆTTINDI Amnesty heitti eisini á lögmann um at viðgera mannarættindi í Russlandi, tá lögmaður í vár fekk vitjan av russiskum sendiharra

Rólant Waag Dam

Tá russiski sendiharrin í Danmark, Mikhail Vanin, vitjaði í Føroyum síðst í mai, minti Amnesty lögmann á týdningin av mannarættindum. Sambært Amnesty International er tað ein vaksandi trupulleiki í Russlandi, at grundleggjandi mannarættindi ikki verða vird. Amnesty International hevur beinleiðis lagt stýrið

hjá Vladimir Putin undir at fremja eina hekka-jagstran eftir politiskum mótstøðufólki og atfinningarsomum røddum.

- Russland er tað økið, sum er mest týdningarmikið hjá okkum og har tað brennir mest. Seinastu árin hevur staturin og skipanin har kúgað og trýst einstaklingar, gjøgnumskygni er minkað og talu- og savningarfrælsi er skert ógvusligt, gjørdi Katrin

á Neystabø, átakssamskipari hjá Amnesty International Føroyar, greitt tann 29. mai.

Hon vísti á, at tað er ógvuliga trupult at koma í tal við russiskar myndugleikar og at fáa teir at lurta. Tí hevði tað týdning, at lögmaður nýtti høvi at tosa um mannarættindi, tá sendiharri Russlands í Danmark vitjaði í Føroyum.

- Lögmaður eigur at tosa um týdningin av manna-

rættindum, at tað er týdningarmikið og umráðandi at virða mannarættindi. Tað er okkara ynski, at teir eisini geva sær stundir at umrøða hetta, segði Katrin á Neystabø, átakssamskipari hjá Amnesty International Føroyar.

Nadezhda er horvin

PUSSY RIOT Ein limur í tónleikabólkinum Pussy Riot er horvin. Russisku fongsulsmýndugleikarnir hava ábyrgdina av henni, og Amnesty Internatioal stúrir fyri støðuni hjá Nadezhda Tolokonnikova

Rólant Waag Dam

Málið um punktónleikabólkin Pussy Riot hevur vakt ans kring allan knøttin. Í stuttum snýr málið segum, at triggir limir í tón-

leikabólkinum Pussy Riot vórðu handtiknir og settir í geglið í august í fjør, eftir at tær høvdu framført í eini kirkju í Moskva. Pussy Riot hava funnist at stýrinum hjá Vladimir Putin – og tey